

Jubileum útechy

(spracované podľa príhovoru Pápeža Leva XIV. z 15. septembra 2025)

„*Potešujte, potešujte môj ľud*“ (Iz 40,1). Toto pozvanie proroka Izaiáša k nám nástojčivo prichádza a volá nás zdieľať Božiu útechu s tými, čo žijú v slabosti, smútku a bolesti. Pre tých, ktorí sú v náreku, beznádeji, chorobe a zármutku jasne a mocne znie zvestovanie Pánovej vôle: stanoviť koniec utrpeniu a premeniť ich na nádej. Každá bolesť sa môže premeniť vďaka milosti Ježiša Krista. Toto súciteľné Slovo, ktoré sa stalo telom, je dobrý Samaritán z Evanjelia: On obväzuje naše rany a stará sa o nás. V temnote nás Boh nenecháva samých. V trápeniach sme povolaní viac ako inokedy dúfať v blízkosť Spasiteľa, ktorý nás nikdy neopúšťa.

Hľadáme, a často nenachádzame, kto by nás potešil. Hlas tých, ktorí by chceli mať úprimnú účasť na našej bolesti, sa občas stáva neznesiteľným. Sú situácie, v ktorých sú slová zbytočné a povrchné. Vtedy možno ostávajú len slzy – ak sa už neminuli. Pápež František na príklade Márie Magdalény ukázal, že sú chvíle, v ktorých nás len slzy pripravujú na stretnutie s Pánom.

Slzy sú jazykom, ktorý vyjadruje hlboké pocity zraneného srdca. Sú nemým výkrikom, ktorý modlí sa o súcť a útechu. Sú oslobodením a očistením očí, citov a myslenia. Netreba sa hanbiť plakať. Je to jazyk, ktorý hovorí o našej ľudskosti, slabej a skúšanej, ale povolanej k radosti.

Tam, kde je bolesť, nevyhnutie prichádza otázka: Prečo všetko toto zlo? Odkiaľ je? Prečo sa to stalo práve mne? Prechod od otázok k viere je to, čomu nás učí Písmo. Sú to otázky, ktoré nás zamotávajú do nás samých a oddeľujú nás od reality. Sú to myšlienky, z ktorých sa nezrodí nič. Preto sme pozvaní stavať most do neba, hoci by sa zdalo nemé. V Cirkvi hľadáme otvorené nebo a v ňom Ježiša, ktorý je mostom medzi nami a Bohom. Božia útecha je mocná a istá vo viere, hoci viera sa môže zdať poblúdená a kolísavá ako loďka v búrke.

Tam, kde je zlo, máme hľadať potešenie a útechu, ktoré ho premáhajú a nezmieria sa s ním. To v Cirkvi znamená: nikdy sami. Oprieť hlavu o plece, ktoré ťa uteší, plače s tebou a posilní ťa, je liek, ktorého sa nikto nemôže zrieknuť, pretože je znakom lásky. Tam, kde je hlboká bolesť, musí byť ešte silnejšia nádej, ktorá sa rodí zo spoločenstva. A táto nádej nezahanbuje.

Bolesť nesmie plodiť násilie. Násilie nesmie mať posledné slovo, pretože je porazené láskou, ktorá vie odpúšťať. V aké väčšie oslobodenie by sme mohli dúfať, ak nie v to, ktoré pochádza z odpustenia, ktoré skrze milosť môže otvoriť srdce napriek tomu, že zažilo krutosť? Utrpené násilie nemožno zmazať, ale odpustenie darované tým, ktorí ho spôsobili, je predchutou Božieho kráľovstva, ovocím jeho pôsobenia, ktoré ukončuje zlo a nastoľuje spravodlivosť. Milosrdenstvo môže zlepšiť naše očakávanie Pánovho príchodu. Iba On zotrie každú slzu a otvorí knihu dejín, z ktorej nám umožní čítať stránky, ktoré dnes nedokážeme pochopiť.

Dnes sa môžeme učiť počúvať rany našich blízkych a kráčať spolu. Kiežby sme od Sedembolestnej Matky prijali silu rozpoznať, že život sa nedefinuje len pretrpeným zlom, ale Božou láskou, ktorá nás nikdy neopúšťa a ktorá riadi celú Cirkev.

Sv. Pavol nám radí, že keď prijímame Božiu útechu, stávame sa schopnými potešovať iných: „*On nás potešuje v každom našom súžení, aby sme aj my mohli potešovať tých, čo sú v akomkoľvek súžení tou útechou, ktorou Boh potešuje nás*“ (2 Kor 1,4). Tajomstvá nášho srdca nie sú Bohu skryté: nemali by sme mu brániť, aby nás potešoval a robil si ilúzie, že sa môžeme spoliehať len na naše sily.

Tak, ako je osobná bolesť, existuje v týchto dňoch aj spoločná bolesť celých národov, ktoré prosia o pokoj, pretože na ne dolieha bremeno násilia, hladu a vojny. Tento ich výkrik nás angažuje konať a modliť sa, aby skončilo každé násilie, aby každý, kto trpí našiel pokoj. Skutočná útecha, ktorú musíme byť schopní odovzdávať, je ukázať, že mier je možný a že ak ho neudusíme, bude klíčiť v každom z nás.